

Til Vestfold og Telemark fylkeskommune

Innspill fra Vestfold og Telemark kulturnettverk til kulturstrategien: Vestfold og Telemark – der mennesker møtes

Vestfold og Telemark kulturnettverk takker for muligheten til å komme med innspill til kulturstrategien. Vedlagt finner dere vårt høringssvar. Innspillene våre følger den tematiske inndelingen av kulturstrategien.

Vestfold og Telemark kulturnettverk (VTKN) oppsto 1. januar 2021 da Vestfold kulturnettverk og Telemark kulturnettverk fusjonerte. Vi er en paraplyorganisasjon for det organiserte kunst- og kulturlivet i fylket. VTKN er et kulturfaglig og kulturpolitisk interesseorgan for nettverkets medlemmer. Medlemmene i VTKN består av både offentlige institusjoner, frivillige organisasjoner, regionale lag og aktiviteter, amatører og profesjonelle miljø. VTKN er et kompetanse-, samarbeids- og serviceorgan for kulturlivet i Vestfold og Telemark. Vestfold og Telemark kulturnettverk tar mål av seg å ha alle sjangere i det frivillige kulturfeltet representert.

Vi ønsker lykke til med arbeidet og stiller oss til disposisjon for videre drøftelser.

På vegne av Vestfold og Telemark kulturnettverk

Øyvind Strand
Styreleder

Camilla Berg Rindahl
Daglig leder

Kulturstrategiens innledning

Vestfold og Telemark kulturettnettverk opplever kulturstrategiens innledning som god, ryddig og tydelig. Dette gjør at den også kan fungere som det verktøyet den er tiltenkt. Det er positivt at fylkeskommunen er så tydelig i sin rolleavklaring, og hva som legges vekt på som en regional utviklingsaktør. Det er gledelig at fylkeskommunen forklarer hva som legges i å være et kulturfylke med stor "K". Dette er også et innhold som Vestfold og Telemark kulturettnettverk kan støtte opp om. Kulturstrategien viser til dens målgrupper og hvordan de forskjellige aktørene skal benytte seg av den. Dette er en god og oversiktlig avklaring.

Punkt 1.3 definisjon av fylkeskommunens kulturbegrep

Det er mange begreper som inngår i fylkeskommunenes definisjon av kulturbegrepet. Det at allmennkultur er benyttet fremfor kultur, mener vi blir en altfor stor samlepost. Vi minner også om at musikk er det største feltet, og bør nevnes dersom allmennkultur blir stående som begrepet for kultur.

Det foregår mye frivillighet i fylket vårt, og ikke alle passer inn under betegnelsen kultur- og idrettsfrivillighet. Dette begrepet blir også et kunstig skille da andre deler av frivilligheten er nevnt i kulturstrategien. Dermed oppfordrer vi til å la frivillighet være en betegnelse i seg selv, og heller spesifisere der det er nødvendig.

Hovedtemaene

Hovedtemaenes ingress er generelt godt skildret, eventuelle kommentarer kommer vi tilbake til under de enkelte hovedtemaene.

Mål og tiltak

Mål og tiltak kommer generelt godt frem i kulturstrategien. Hvert hovedtema har store mål og tiltak av betydelig omfang. Vi ønsker generelt å se mer frivillighet inn i de forskjellige målene og tiltakene. Vi håper også at fylkeskommunen søker dialog og samarbeid med de relevante aktørene i sine prioriteringer av mål og tiltak.

Fylket er unikt med tanke på den rike folkemusikktradisjonen som ligger i regionen, dermed er det også viktig at dette gjenspeiles i fylkets kulturstrategi. VTKN mener at fylkeskommunen bør være mer offensiv når det kommer til folkemusikk og folkekunst generelt.

VTKN savner også konkrete tiltak som er rettet mot festivaler og helårsarrangørene på kultursiden.

Temadokumenter

Det at temadokumenter skal utarbeides sammen med samarbeidspartnere ser vi på som positivt. Vestfold og Telemark kulturettnettverk savner et temadokument som tar for seg musikkfeltet. I et slikt temadokumentet bør man få med formidling, produksjon, talentutvikling og satsinger innen sjangere og på feltet generelt.

Hovedtema 2.1 Stedsutvikling

Det er gledelig å se at vårt innspill om tilrettelegging av tilgang til bygg og anlegg har kommet med som mål. VTKN savner et tiltak knyttet opp mot kultur til dette målet. At næringsklynger innen kunst og kreative næringer blir løftet frem er svært positivt, og kan gi ringvirkninger ut i det frivillige kulturfeltet. Men vi savner et konkret tiltak som vil i en større grad sikre frivilligheten tilgang til bygg, spesielt på ettermiddag og kveldstid.

Det å få en dimensjon av lokal identitet og lokale satsningsområder inn i den kulturelle skolesekken mener vi vil gjøre den enda mer relevant og forankret. At den kulturelle skolesekken er løftet frem flere steder i kulturstrategien er gode tiltak, som styrker et godt og viktig tilbud til barn og unge.

At fylkeskommunen ønsker å være en attraktiv region for profesjonelle kunstnere og kulturinstitusjoner er et viktig signal utad. De profesjonelle kulturutøverne er viktig for å få til aktive miljøer og kompetanseheving. Det er også en tett sammenheng og avhengighet mellom frivillighet og det profesjonelt kulturliv. Aktørene er selv meget klar over denne symbiosen som gjør at vi har mulighet til å ha et rikt kulturliv. Den er blant annet med på å gi arbeidsplasser til de profesjonelle ensemblene som holder til i fylket. Denne sammenheng er av en slik dimensjon at den fortjenes å løftes frem, og det er merkelig at kulturstrategien ikke gir denne anerkjennelsen til frivilligheten.

Hovedtema 2.2 Inkludering

Hovedtemaets ingress og mål er godt skildret. Setningen «*kultur skal motvirke knebling av ytringsfriheten*» er en svært instrumentell setning, også fordi kultur skal være så mye mer. Dermed blir det feil å presisere kultur opp mot en konkret ting.

Vi applauderer de mange mål og tiltak som legger opp til styrking av medvirkning og større tilgang gjennom universell utforming innen kulturtilbud. Det er godt å se at skole som arena er løftet frem og at den kulturelle skolesekken også skal vise mangfold.

Samtidig savner VTKN et fokus på barn og unges fritid. Det er viktig å sikre alle barn like sosiale muligheter, sikre at de har mulighet til å delta på fritidsaktiviteter, og at de har gode fritids- og nærmiljøarenaer. Spesielt økonomiske utfordringer knyttet opp mot organisert kultur- og idrettsaktiviteter må tas tak i og vies oppmerksomhet.

Vi legger også merke til at tiltak som rettes mot eldre er manglende. I den forbindelse ønsker vi å påpeke viktigheten med langsiktige samarbeidsavtaler med paraplyorganisasjonene, som skaper aktivitet ute i nærmiljøene, tett på mennesker og forskjellige målgrupper.

Hovedtema 2.3 Kunnskap

Kulturdialogen i Vestfold og Telemark svarer til vårt innspill om en arena som erstatter Rådet for frivillige, og som gir kulturaktører og kulturpolitikere mulighet til å møtes. Et tiltak vi er meget fornøyd med.

VTKN er også fornøyd med å se at kompetanseheving og forskning innen kultur vektet høyt i fylkeskommunen. Det er også svært positivt at det legges til rette for praksis og kompetanseheving blant unge og studenter innen kulturfeltet.

Det er flere tiltak kulturnettverket er spente på. Både kartlegging av kreative og kulturelle næringer, en bred publikumsundersøkelse og måling av økonomiske ringvirkninger av kulturarrangementer, er alle tiltak som er av stor interesse for oss og våre medlemmer. I den forbindelse mener vi det vil være et betydelig bidrag til aktiviteten som foregår på kultursiden å ta med kultur inn i tiltaket «*innhente og dele kunnskap om anlegg, områder og aktivitet for idrett og friluftsliv*».

Det er behov for et større fokus på hvordan den immaterielle kulturarven skal tas vare på og videreføres til nye generasjoner. Det er viktig å utvikle og videreutvikle arenaer som kan få barn og

unge interessert og deltakende i den rike kulturarven fylket har. Vi er glade for at et av målene er å øke kunnskap om immateriell kulturarv, og at et av tiltakene er å bidra til økt kunnskap om folkemusikk og folkedans i hele fylket. Vi ønsker også at den rike håndverkstradisjonen i fylket vies plass i kulturstrategien. VTKN har i mange år vært tett tilknyttet Telemark folkemusikkarkiv, og er av den oppfatning av at feltet selv har sagt ifra at det er behov for innsamling og formidling av folkemusikk og -dans i Vestfold. Dermed mener vi at tiltaket som går på å utrede behovet for arkivering av folkemusikk i hele fylket er for vagt.

Hovedtema 2.4 Aktivitet

Vi er fornøyde med at forutsigbare rammer for kultur- og idrettsfrivilligheten har kommet med som et mål under hovedtemaet aktivitet. Vi kan ikke se noen direkte tiltak som er knyttet opp mot dette målet. Det er et stort behov for forutsigbarhet ute i organisasjoner og lag for å kunne planlegge og ha et utviklingsfokus. Pandemien vi nå står i har også vist hvor viktig det er å sikre paraplyorganisasjonene slik at ikke alle ledd i en organisasjon blir rammet når krisen treffer. Frivilligheten trenger noen sikre ben å stå på for å kunne reise seg og bygge opp det som faller sammen. VTKN mener at den beste måten å sikre denne forutsigbarheten på er gjennom langtidsavtaler og økonomiske forutsetninger.

Det er gledelig at talentutvikling innen kulturuttrykk vies lik plass som den innen idrettsgrenene i kulturstrategien. Vi håper også at prioritering og satsning vil gjenspeile dette. Vi trenger å få løftet frem talentene i fylket og vise at det er mulig å satse profesjonelt i Vestfold og Telemark.

Vi er fornøyde med at «kulturtilbud til barn og unge stimulerer til aktiv deltakelse og vekst» er et av målene under hovedtemaet aktivitet. Vi er spente på hva som kan komme ut av et systematisk samarbeid mellom fylkeskommune, Kulturskolerådet, Ung Kultur Møtes, kommunene og frivillige organisasjoner. VTKN håper at dette er et av tiltakene som vil bli prioritert under dette hovedtemaet.

VTKN savner å se mål og tiltak under dette hovedtemaet som er knyttet til det profesjonelle kulturlivet. De profesjonelle kulturutøverne og arrangørene er viktig bidragsyttere og premissleverandører for å kunne få til de gode opplevelsene i fylket.

Hovedtema 2.5 Arenaer

I høringsrunden i forkant av kulturstrategien var et av VTKNs viktigste innspill på vegne av det frivillige kulturlivet tilgang på egnede lokaler for opplæring, øving og framføring. Gode lokaler er en svært viktig enkeltfaktor for å sikre kulturaktivitet i hele fylket. VTKN er svært fornøyd med de to tiltakene som omhandler gode arenaer for kulturformidling og tilgang på bygg for frivilligheten. Det eneste vi savner er at disse tiltakene knyttes til Norsk Standard 8178 som beskriver krav til lydforholdene i øvingslokaler og mindre konsertsaler/flerbruksaler. Dersom fylkeskommunen velger å føye på «i tråd med NS 8178» på slutten av de to tiltakene, har man sikret en kvalitet som kommer både musikk og teater til gode uten å ødelegge for den resterende frivilligheten.

Det er viktig å benytte seg av kompetansen som finnes i regionen og anerkjenne denne. Dermed er tiltaket om å videreutvikle samarbeidet med regionale kompetansesentre på kulturområdet svært gledelig og av betydning for kulturfeltet som helhet. I likhet med andre punkter kan fylkeskommunen godt spesifisere hvilke kompetansesentre de har tenkt seg inn i dette punktet.

Det er godt å se tiltak som på mange måter går på tvers av hovedtemaene. Tiltaket «arbeide for å øke antallet sosiale møteplasser, nyskapende aktivitetsarenaer og anlegg for egenorganisert kulturaktivitet» kunne like godt vært plassert under hovedtemaene aktivitet eller inkludering. Dette anser vi som et godt tiltak, og vi ber igjen om at barn og unge bør prioriteres.

Hovedtema 2.6 Internasjonalisering

Det er flere av fylkets kulturaktører man bør løftes frem under hovedtemaet internasjonalisering, spesielt festivalene og helårs arrangørene har mye å bidra med og mulighet for vekst og utvikling innen dette temaet. Generelt bør flere aktører inn under tiltakene i dette hovedtemaet når fylkeskommunen har valgt å vie 1/6 del av kulturstrategien til internasjonalisering.

VTKN ser også verdien i at fylkeskommunen deltar i internasjonale FOU-samarbeid, samtidig håper vi at dette forankres i regionale forskningsmiljøer innen kulturfeltet slik at det kan komme regionens kulturaktører til gode i en vid forstand.